

กรมอนามัย
สำนักทันตสาธารณสุข

การนำเสนอผลงานวิชาการด้วยวาจา วันที่ 9 สิงหาคม 2561 เวลา 09.00- 12.00 น. ห้องนำเสนอ 2 : วัยทำงานและผู้สูงอายุ

การประชุมทันตสาธารณสุขแห่งชาติครั้งที่ 5 ในการนำเสนอผลงานวิชาการด้วยวาจา ห้องนำเสนอ 2 : วัยทำงานและผู้สูงอายุ ได้รับเกียรติจากกรรมการตัดสินการนำเสนอผลงาน 3 ท่านคือ ทพ.สุธา เจียรณนิโชติชัย ทพญ.กัญญา บุญธรรม และ ทพญ.วรางคณา เวชวิธ มีผู้นำเสนอผลงานด้วยวาจา จำนวน 6 ท่าน โดยมีลำดับการนำเสนอที่ 1-3 ดังนี้

ชุมชนต่อหลังรวมพลังเพื่อหนูน้อยฟันดีด้วยวิถีอิสลาม โดย นางสาวฮามิละ มุสิกสิน

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาฟันผุในเด็ก 0-2 ปี ใช้แนวคิด Ecological model โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การใช้พลังของชุมชนสร้างกระแส และสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก การบูรณาการหลักการอิสลามในการดูแลสุขภาพช่องปาก ผ่านการให้ความรู้โดยผู้นำศาสนา พบว่า มีแนวทางแก้ปัญหาที่ได้จากการทำประชาคม ร้อยละ 80 ของอสม.แปรงฟันถูกวิธี ร้อยละ 80 ของเด็กได้รับการติดตามโดยอสม. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครองแปรงฟันได้ถูกวิธี ร้อยละ 100 ของแม่แปรงฟันให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 100 ของแม่แปรงฟันให้ลูกก่อนนอน และเด็ก 0-2 ปีมีฟันผุไม่เกินร้อยละ 10

การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปากผู้ประกันตนเชิงรุก อ.ตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี โดย อุมพร รุ่งรัศมีทวิมานะ โรงพยาบาลตระการพืชผล

เป็น Action Research ศึกษาการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปากผู้ประกันตนเชิงรุก อ.ตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี เก็บข้อมูลต.ค. 60 – มี.ค. 61 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกันตน 127 คน ทันตบุคลากรและเจ้าหน้าที่ระบบผู้ประกันตนของรพ. 10 คน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูล เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่ม ผลพบว่า เกิดระบบและแนวทางดูแลสุขภาพช่องปากผู้ประกันตนเชิงรุก คือ การตรวจและวางแผนการรักษาทั้งปาก ให้ทันตสุขศึกษา QR code ผ่านโทรศัพท์มือถือ และให้บริการทันตกรรมตามความจำเป็นและความต้องการ ผู้ประกันตนเข้าถึงบริการทันตกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 ผู้ประกันตนพึงพอใจรูปแบบการให้บริการทันตกรรมเชิงรุกภาพรวมระดับมากที่สุด ค่าบริการทันตกรรมเชิงรุกเฉลี่ย 754 บาท/คน

การพัฒนาการดำเนินงานทันตสุขภาพในโรงเรียนผู้สูงอายุโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพธิ์ใหญ่ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี โดย ศตวรรษ ศรีสมบัติ รพ.สต.โพธิ์ใหญ่

เป็น Action Research ศึกษาบริบท กระบวนการ ประเมินผล การพัฒนาการดำเนินงานทันตสุขภาพในโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยในปีแรกนี้ได้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุโดยรพ.สต.โพธิ์ใหญ่ ซึ่งยังไม่มีแนวทางการดำเนินงานด้านทันตสุขภาพที่ชัดเจน ใช้กระบวนการ PAOR ระยะเวลาตั้งแต่ ม.ค. – ธ.ค. 2560 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้สูงอายุ ในโรงเรียนผู้สูงอายุรพ.สต.โพธิ์ใหญ่ 56 คน พบว่าด้านความรู้ ทักษะคิด การปฏิบัติตน และสภาวะทันตสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยดีขึ้น เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดบทเรียน เพื่อปรับเปลี่ยนความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตน การตรวจช่องปาก เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา และกิจกรรมการประกวด เพื่อเป็นการกระตุ้นและสนับสนุนให้มีช่องปากที่ดีสามารถนำรูปแบบที่ได้ไปวางแผนการจัดกิจกรรมไว้ในหลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุต่อไป

กรมอนามัย
สำนักทันตสาธารณสุข

การนำเสนอผลงานวิชาการด้วยวาจา

วันที่ 9 สิงหาคม 2561 เวลา 09.00- 12.00 น.

ห้องนำเสนอ 2 : วัยทำงานและผู้สูงอายุ

การประชุมทันตสาธารณสุขแห่งชาติครั้งที่ 5 ในการนำเสนอผลงานวิชาการด้วยวาจา ห้องนำเสนอ 2 : วัยทำงานและผู้สูงอายุ ได้รับเกียรติจากกรรมการตัดสินการนำเสนอผลงาน 3 ท่านคือ ทพ.สุธา เจียรณโชติชัย ทพญ.กันยา บุญธรรม และ ทพญ.วรางคณา เวชวิธ มีผู้นำนเสนอผลงานด้วยวาจา จำนวน 6 ท่าน โดยมีลำดับการนำเสนอที่ 4-6 ดังนี้

การคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็งช่องปากในชุมชน อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด

โดย นฤพร ชูเสน โรงพยาบาลพนมไพร

ศึกษาความชุกของรอยโรคก่อนมะเร็งช่องปากในชุมชน และศึกษาการวินิจฉัยเบื้องต้นได้ตรงกันระหว่างทันตภิบาลและทันตแพทย์ เปรียบเทียบกับทันตแพทย์ศัลยศาสตร์ช่องปาก ดำเนินการคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็งช่องปากในชุมชน อ.พนมไพร ในปี 2559-2560 จำนวน 9,415 คน ดำเนินงาน 3 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 ประชาชนตรวจรอยโรคในช่องปากด้วยตนเอง ขั้นที่ 2 ทันตภิบาลและทันตแพทย์ที่ผ่านการอบรม ตรวจประชาชนที่ระบุว่าตัวเองมีความผิดปกติในช่องปาก ขั้นที่ 3 ทันตแพทย์ศัลยศาสตร์ช่องปากจาก รพ.ร้อยเอ็ด ออกมาให้การรักษาผู้ป่วยที่ รพ.พนมไพร ผลวินิจฉัยขั้นสุดท้ายเป็นมะเร็งช่องปาก 2 คน ผลการตรวจรอยโรคในช่องปาก พบว่าทันตภิบาลและทันตแพทย์ตรวจได้ตรงกับทันตแพทย์ศัลยศาสตร์ช่องปากร้อยละ 61.5 และร้อยละ 98.5 การตรวจรอยโรคก่อนมะเร็งช่องปากพบว่าตรวจได้ตรงร้อยละ 32.0 และร้อยละ 100.0 การคัดกรองเชิงรุกในชุมชน ทำให้ค้นพบผู้ป่วยได้มากกว่าการตั้งรับในสถานบริการถึง 7 เท่า

สภาวะช่องปากและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคปริทันต์อักเสบในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2

อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด โดย ณัฐกาญจน์ แว่นใหญ่ โรงพยาบาลพนมไพร

ศึกษาอัตราโรคฟันผุ โรคปริทันต์อักเสบและการสูญเสียฟัน ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเกิดโรคปริทันต์อักเสบในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 เก็บข้อมูลโดยตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปากผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ทั้งหมดที่ได้รับการตรวจในคลินิกโรคเรื้อรังเบาหวาน โรงพยาบาลพนมไพร ระหว่างเดือนมี.ค. - ก.ย. 2560 จำนวน 534 คน ผลพบว่า ผู้ป่วยเบาหวานมีประสบการณ์ฟันผุร้อยละ 96.63 มีสภาวะปริทันต์อักเสบร้อยละ 43.63 สูญเสียฟันเฉลี่ย 10.67+9.19 ซี่/คน และพบปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเกิดโรคปริทันต์อักเสบในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ได้แก่ อายุ การเคี้ยวหมาก การสูบบุหรี่ การแปรงฟันทั้งตอนเช้าและก่อนเข้านอน

การเปรียบเทียบค่าดัชนีฟันผุ อุด ถอน ในผู้ป่วยเบาหวานที่มีค่าดัชนีมวลกายที่แตกต่างกัน

อ.เสลภูมิ-ทุ่งเขาหลวง จ.ร้อยเอ็ด โดย ปิยะมาศ เอ็มอิมอนันต์ โรงพยาบาลราชบุรี

เป็นการศึกษาเปรียบเทียบค่าดัชนีการผุ อุด ถอนของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่มี BMI ที่แตกต่างกัน ในอ.เสลภูมิ-ทุ่งเขาหลวง จ.ร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง 186 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มควบคุม ได้แก่ ผู้เบาหวานที่มีน้ำหนักน้อยถึงปกติ โดยมี BMI น้อยกว่าหรือเท่ากับ 24.99 จำนวน 93 คน และกลุ่มศึกษา จำนวน 93 คน ได้แก่ กลุ่มผู้ป่วยเบาหวานที่มีน้ำหนักเกินถึงอ้วน โดยมี BMI ตั้งแต่ 25.00 ขึ้นไป เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ได้แก่ อายุ จำนวนปีที่เป็นเบาหวาน น้ำหนัก ส่วนสูง ค่าความดันโลหิต ดัชนีมวลกาย ระดับพลาสมาไกลโคส ฮีโมโกลบินเอวัน ซี จำนวนฟันผุ อุด ถอนและค่าดัชนีฟันผุ อุด ถอน และหาความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีมวลกายและจำนวนฟันผุ อุด ถอน และค่าดัชนีฟันผุ อุด ถอน พบว่าดัชนีฟันผุ อุด ถอน มีความสัมพันธ์กับดัชนีมวลกายในระดับต่ำแต่มีทิศทางตรงกันข้ามกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.19 (p=0.01)

